

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcov **1. R. Š.**, nar. X., bytom R., **2. S. Š.**, nar. X., bytom R., *obaja zastúpení advokátom JUDr. P. D., H.*, proti žalovanému **Katastrálnemu úradu v Banskej Bystrici**, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 38/2010 zo dňa 05.01.2011, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/17/2011-35 zo dňa 6. apríla 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/17/2011-35 zo dňa 6. apríla 2011 v znení opravného uznesenia č. k. 23S/17/2011-51 zo dňa 6. septembra 2011 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. Xo 38/2010 zo dňa 5. januára 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcom trovy konania v sume 132 € na účet ich právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

I.

Správa katastra Banská Bystrica rozhodnutím č. k. X 154/2010-I. zo dňa 19.10.2010 rozhodla podľa § 59 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov tak, že na liste vlastníctva č. X. opraví výmeru parcely C KN č. X., zast. plocha 763 m² na správnu výmeru 691 m², titul nadobudnutia: Rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č. 12C 171/89-40 a vytvorí parcelu registra C KN č. X., zast. pl. o výmere 72 m² bez LV s tým, že ostatné údaje na LV č. X. ostávajú bez zmeny. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že z vlastného podnetu zahájila konanie o oprave chýb v katastrálnom operáte po zistení, že bola chybné zakreslená hranica pozemkov predmetných parcel. Dôvodom opravy bol nesúlad výmery parcely C KN X. s výrokom rozsudku OS 12C 171/89-40, podľa ktorého jej správna výmera bola 691 m², nie zapísaných 763 m², pričom Vlastníci R. Š. a S. Š. kúpili uvedené parcely od právneho predchodcu O. P. s výmerou a priebehom hraníc určených podľa rozsudku OS; v kúpnej zmluve zo dňa 9.7.1999 boli parcely č. X., X. a X. uvedené s výmerami ako v rozsudku.

Katastrálny úrad v Banskej Bystrici rozhodnutím č. Xo 38/2010 z 05.01.2010 odvolanie účastníkov konania zamietol a rozhodnutie správy katastra potvrdil s odôvodnením, že správa katastra napadnutým rozhodnutím docielila súlad s rozhodnutím Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12C 171/89 a napravila tak vlastné pochybenie z roku 2001 pri tvorbe vektorovej katastrálnej mapy, keď bol použitý pôvodný GP 244-261-008-88 bez vykonanej zmeny, ktorá sa týkala nielen opravy výmery parcely CKN X., ale aj zmeny jej kresby a takto zmenený bol podkladom k rozsudku 12C 171/89.

II.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodujúc o žalobe žalobcov o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 38/2010 z 05.01.2010 napadnutým rozsudkom žalobu ako nedôvodnú zamietol po zistení, že rozhodnutia a postup správnych orgánov v predmetnej veci boli v súlade so zákonom. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že po preskúmaní spisu mal za preukázané, že oprava údajov v katastri bola vykonaná v súlade so zákonom, pretože správa katastra nesprávne postupovala pri zápise vlastníctva

v prospech predchádzajúcej vlastníčky M. P., rodenej M. na základe rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 12 C 171/89-40 zo dňa 27.06.1990. Podkladom pre jeho vydanie bol geometrický plán č. 244261-008-88, vyhotovený Ing. B. dňa 28.04.1988, overený 02.05.1988, ale opravený dňa 10.05.1990, čo nebolo premietnuté do prvopisu geometrického plánu, ktorý bol založený v technickej dokumentácii katastra. Na neopravenom geometrickom pláne je uvedená pri parcele EN č. X. výmera 763 m², ktorá bola opravená na 691 m² a došlo tiež k zmene hraníc tohto pozemku. V danom prípade došlo k oprave údajov katastra v súlade so znením verejnej listiny. Z rozdielu bola vytvorená nová parcela CKN č. X. o výmere 72 m² bez listu vlastníctva s tým, že po vykonanej oprave už nie je možné ponechať vlastníctvo k tejto časti pôvodného pozemku žalobcom.

III.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného č. Xo 38/2010 zo dňa 05.01.2011 zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Namietali, že právny názor krajského súdu najmä o skutočnosti, že správa katastra nesprávne postupovala v súvislosti so zápisom vlastníctva v prospech predchádzajúcej vlastníčky M. P. na základe rozsudku OS Banská Bystrica č. k. 12C 171/89, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Bolo zistené, že predmetný súdny spis je skartovaný a nachádza sa v ňom iba samotný rozsudok, takže nemožno zistiť, aký geometrický plán bol podkladom pre vydanie rozhodnutia. Nesporné je len to, že geometrický plán bol opravovaný v popisnej časti, kedy sa dňa 10.05.1990 u parc. č. X. opravovala výmera zo 763 m² na 691 m², ale nie je preukázané, že bola opravená aj jeho grafická časť a či bolo zrušené preslučkovanie sporného pozemku. Že sa tak zrejme nestalo potvrdzuje aj skutočnosť, že by takejto zmene muselo predchádzať nové zameranie z dôvodu odčlenenia časti pôvodného pozemku. Nie je zistiteľné, odkedy správa katastra disponovala aj opraveným geometrickým plánom v grafickej časti a kto zasiahol do takéhoto GO plánu opravou po zápise rozsudku okresného súdu, čo muselo byť až v čase, kedy zahájila správa katastra konanie o oprave chyby. Svedčí tomu aj skutočnosť, že správa katastra, hoci už mala k dispozícii v zbierke listín rozsudok okresného súdu č. k. 12C 171/89, opravila u parc. č. KN X. výmeru zo 691 m² na 763 m² a rovnako aj u parc. č. KN X. zo 663 m² na 704 m² a u parc. č. KN X. z 1 658 m² na 1 728 m², čo preukazujú výpisy z LV č. X. a kópia z katastrálnej mapy zo dňa 16.8.2000. Namietali tiež, že správa katastra mala v konaní o oprave chyby postupovať s vlastníckmi a inými oprávnenými osobami, preto účastníkom konania nesporne

mala byť obec S. ako vlastník sporného pozemku. Poukázali tiež na § 67c katastrálneho zákona, podľa ktorého právomoc riešiť rozpor o priebehu hraníc pozemkov patrí súdu. Postup správy katastra, ktorá po nadobudnutí účinnosti zákona č. 173/2004 Z.z. (ktorým boli zrušené ustanovenia katastrálneho zákona o určení priebehu hranice pozemkov správou katastra v administratívnom konaní) pristúpila k opätovnej zmene výmery parcely č. KN X. je jednoznačne v rozpore so zákonom, pretože už nebola oprávnená na takýto postup, ktorým fakticky zasiahla do vlastníckeho práva. Navyše existuje nesúlad vo výmerách a hraniciach aj ďalších dvoch pozemkov (parc. č. KN X. a X.), ktorých hranice ale zostali nezmenené. Pochybenia, ktorých sa v tejto veci dopustila správa katastra, nemôžu byť na ujmu žalobcov, ktorí pred nadobudnutím predmetných nehnuteľností zisťovali na správe katastra, či sú vo vlastníctve predávajúceho a aký je priebeh týchto pozemkov. Vklad kúpno predajnej zmluvy zo dňa 9.7.1999 bol povolený Správou katastra v Banskej Bystrici dňa 29.7.1999, pod č. k. V 2418/99, nehnuteľnosti sú evidované na LV č. X.. Z listu vlastníctva zo dňa 18.2.2000 vyplýva, že p. č. KN X. označená ako zast. plochy má výmeru 691 m² a podľa kópie z katastrálnej mapy zo dňa 16.8.2000 je táto parcela preslučkovávaná a jej súčasťou je aj vstup na pozemok žalobcov. Pre žalobcov je nepochopiteľné, prečo s odstupom 20 rokov, kedy nikto nič nenamietal ani si neuplatňoval žiadne nároky, chce správa katastra riešiť opravou chyby otázku nových hraníc pozemkov a otázku vlastníctva sporného pozemku. Okresný súd rozsudkom z 27.6.1990 pod č. k. 12C 171/89 zrušil spoluvlastníctvo k p. č. KN X. zastavaná plocha o výmere 691 m², a ako podklad k nemu vzal citovaný GO plán, ktorý je záväzný nielen k údajom vo vzťahu k popisnej časti, ale aj časti grafickej, pričom sa nikdy nepreukázalo, že by v grafickej časti preslučkovanie bolo zrušené a podľa snímky z mapy pozemok zodpovedal tvaru a hraniciam, ako ho žalobcovia užívali, teda vrátane vstupnej časti pozemku. Pokiaľ došlo k omylu, domáhať sa ochrany vlastníckeho práva by patrilo vlastníkovi, teda obci S., ktorá však uznáva vlastnícke právo žalobcov, ktorí po oprave výmery platili dane z nehnuteľností z tejto vyššej výmery pozemku.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že trvá na právnom názore vyslovenom vo svojom rozhodnutí č. Xo 38/2010. Poukázal znova na skutočnosť, že geometrický plán založený v zbierke listín bol dňa 10.5.1990 vyhotoviteľom opravovaný, a stalo sa tak pred vyhlásením rozsudku č. 12C 171/89-40 dňa 27.6.1990. V roku 2001 sa v rámci zosúladovania výmer pri tvorbe vektorovej katastrálnej mapy do písomného aj grafického operátu katastra zapracoval neopravený prvopis geometrického plánu č. 244-261-008-88, ktorý bol uložený v technickej dokumentácii katastra. O. P. nadobudol vlastnícke

právo darovacou zmluvou k parcele CKN X. o výmere 691 m², a nemohol na žalobcov previesť viac práv, ako sám mal. Aj v kúpnej zmluve, na základe ktorej nadobudli spoluvlastníctvo žalobcovia, je predmetná parcela uvedená s výmerou 691 m². Preto zápis z roku 2001 nebol v súlade s rozsudkom OS Banská Bystrica č. k. 12C 171/89-40 a správa katastra svojím rozhodnutím napravila pochybenie pri tvorbe vektorovej katastrálnej mapy z roku 2001. Žiada preto, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a žalobcom nepriznal náhradu trov konania.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote a že ide o rozsudok, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10. októbra 2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorý zhodne s prvostupňovým správnym orgánom dospel k záveru, že návrhu žalobcu na zrušenie rozhodnutia správy katastra o oprave chyby nemožno vyhovieť.

Podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“), správa katastra aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra.

Podľa § 59 ods. 1 písm. b) katastrálneho zákona, správa katastra aj bez návrhu v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybne zakreslené hranice pozemkov.

V prejednávanej veci je sporným, či rozhodnutie správy katastra o oprave chýb v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 1 písm. a) a b) katastrálneho zákona bolo skutočne vydané z dôvodu odstránenia rozporu s rozhodnutím Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 12C 171/89-40 zo dňa 27.06.1990. Problém nie je v oprave výmery predmetného pozemku, pretože tá je jednoznačne uvedená v citovanom súdnom rozhodnutí a napokon opravená výmera 691 m² je aj v kúpnej zmluve, ktorá bola nadobúdacím titulom vlastníckeho práva žalobcov. Spornou je oprava priebehu hranice tohto pozemku, kde správa katastra, resp. žalovaní tvrdia, že aj táto oprava má podklad v predmetnom súdnom rozhodnutí. Odvolací súd však považuje za opodstatnenú argumentáciu žalobcov, že z tohto rozhodnutia možno ustáliť len toľko, že podkladom pre jeho vydanie bol vo vzťahu k tomuto pozemku geometrický plán č. 244-261-008-88 (v rozsudku je chybné uvedený GP 244-261-088-89) overený 4.4.1990 a vzhľadom na uvádzanú výmeru možno mať za to, že išlo o jeho dňa 10.05.1990 opravenú verziu. Táto skutočnosť však preukazuje len to, že v tomto čase bola opravená jeho popisná časť, ale nepreukazuje, že bola opravená aj jeho grafická časť a že bolo zrušené preslučkovanie sporného pozemku, teda že aj oprava hranice pozemku má podklad v tomto súdnom rozhodnutí. Svedčí proti tomu aj kópia z katastrálnej mapy zo dňa 16.8.2000, ktorú si dali vyhotoviť žalobcovia a z ktorej vyplýva, že priebeh hraníc tejto p.č. KN X. je taký, že parcela je preslučkovávaná a jej súčasťou je aj vstup na pozemok žalobcov. Napokon na pojednávaní pred krajským súdom sa zástupkyňa žalovaného na otázku, či bola upravená aj grafická časť geometrického plánu, odmietla vyjadriť.

Odvolací súd sa preto nestotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom. Dospel naopak k záveru, že v prejednávanej veci nebol zatiaľ jednoznačne preukázaný zákonný dôvod na opravu chyby v katastrálnom operáte vo vykonanom rozsahu z dôvodu odstránenia rozporu s rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 12C 171/89-40 a pre opravu chybné zakreslenej hranice pozemku na základe dodatočne upravovaného geometrického plánu (jeho grafickej časti) neboli dodržané podmienky podľa ustanovenia § 59 ods. 1 písm. b) katastrálneho zákona, a to súčinnosť s vlastníckymi a inými oprávnenými osobami, keď obec S. nebola v tejto súvislosti vôbec oslovená. Navyše odvolací súd súhlasí s názorom žalobcov, že pokiaľ správa katastra opravuje chyby spôsobené vlastnou nedbanlivosťou, mala by citlivejšie zvažovať dopad pre zúčastnené osoby, najmä keď žalobcovia opodstatnene kupovali predmetnú nehnuteľnosť v dobrej viere, že majú zabezpečený aj vstup na svoj pozemok.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že je dôvodné prvostupňové súdne rozhodnutie podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Po vrátení vecí na ďalšie konanie a nové rozhodnutie bude potrebné, aby žalovaný vo veci opätovne konal a rozhodol, pričom je podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a 2, § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešným žalobcom priznal ich náhradu vo výške 132 € z titulu zaplatených súdnych poplatkov za podanú žalobu a odvolanie. Náhradu trov právneho zastúpenia im priznať nemohol, nakoľko si tieto trovy v zákonnej lehote nevyčísľili.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. októbra 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková